

klart, at det er aldeles overeensstemmende med Grundloven, at Ingen kan have Stemme i Borgerrepræsentationen og altsaa Indflydelse paa Communens Anliggender, medmindre han er valgt af Communen; thi Retten til selvstændigt at styre Communens Anliggender bliver forvokset, naar man tilforordner Medlemmer, som paa en Maade staae udenfor Communen. Naar jeg er overbevist om, at en Sætning er fremsat klart og tydeligt i Grundloven, vil jeg for min Part ikke kunne stemme for Noget, som ikke stemmer overeens dermed, ja, som maastee endog er i Strid dermed, og det er nu min Opfattelse, at det at give Borgermesteren Stemme med i Communens Anliggender, fordi han er Borgermester, ligefrem er i Strid med Grundloven. Det er mig bekendt, at denne Sag har, hvad der er naturligt, været undergivet en vidløftig Forhandling i Udvalget, og der kan siges en heel Deel for det Hensigtsmæssige i at beholde Borgermesteren i samme Stilling som hidtil, thi den Forandring, Udvalget har gjort, lægger jeg ikke stor Vægt paa, men for mig har denne Hensigtsmæssighed ikke nogen Betydning. Jeg mener derhos, at det ligefrem strider imod Grundloven, og saalænge vi have denne, skulle vi rette os efter den; men naar man troer, at vi ikke længere kunne bruge den, maae vi see at faae den forandret. Jeg troer, at det er vigtigt at gaae paa Accord med Grundloven, og jeg kan heller ikke see, at det kan være nødvendigt at beholde Borgermesteren. Hvorfor skulle vi gjøre det? Ja, det skal være en Mand med betydelig Indsigt og Dannelse, der fremfor nogen Anden er skicket til at føre Forhandlingerne om Communens Anliggender, men dette kan jeg for min Part paa ingen Maade erkjende. Det er ganske vist, at mange af Borgermestrene i Byerne ere dygtige Mænd, men det er paa den anden Side ligesaa vist, at der iblandt dem er ikke faa Nobrianer og Mænd, som ikke have stor Tilslutning i Communen. Jeg kan altsaa paa ingen Maade indrømme, at en Mand, fordi han er bleven Borgermester, skulde være bedst skicket til at føre Communens Anliggender, og det vilde ogsaa, efterat vor kommunale Forfatning har virket i saa lang Tid, være sørgeligt, om Borgerne ikke skulde

have faaet en saadan politisk Dannelse, at de under vore smaa Forhold kunde styre Communens Anliggender. Man er saa tilbøielig til at gaae i det gamle Spor, og saasnart man vover at gjøre et lille Skridt ud deraf, tør man ikke gjøre det fuldt ud. Jeg vil vende Sagen om, idet jeg beder de Herrer at tage under Overveielse, om det, hvis der er en Borgermester, som er en Nobrian, eller som ikke nyder Borgernes Tillid, vil være fornuftigt og rigtigt at sige, at han skal staae i Spidsen for Communens Anliggender og have Stemme med i saa Henseende. Nei, lad os give fuldstændig Frihed; lad os følge Grundlovens Anvisning og lægge Communens Anliggender i dennes egne Hænder; lad os indrette Sagen saaledes, at Staten har den Tilsynsret, som tilkommer den, men heller ikke mere, saa troer jeg nok, det vil gaae. Jeg formoder, at der vil blive fremsat Indvendinger imod, hvad jeg her har udtalt, og jeg skal da forbeholde mig nærmere at besvare disse, men min Betragtning af Sagen troer jeg ligger klar for Thinget, og jeg vil nu henstille til dette, hvorvidt det vil følge mig eller ikke. Den bestemte Modsigelse til Grundloven og det Uheldige i at sætte en Mand til at styre, som ikke har Befolkningens Tillid, hvad der vil kunne see, hvis man gaar ind paa Udvalgets Forslag, troer jeg er Grund nok til ikke at gaae ind derpaa, men paa den anden Side tør jeg ogsaa antage, at man, dersom der er en Borgermester, som nyder Tillid samt er en agtet og anseet Mand, kan være sikker paa, at han vil blive valgt ind i Repræsentationen og vil blive valgt til Formand. Den Ydmygelse, jeg har hørt, man mener, der kunde ligge i at stille Borgermesteren uden Stemme, falder altsaa bort af sig selv, hvis vedkommende Borgermester ikke fortjener en saadan Ydmygelse.

Ordf. Efter den udførlige Motivering, som den ærede Ordfører har givet af de forskjellige Endringsforslag, skal jeg indskrænke mig til kun at omtale den særegne Stilling, hvori jeg staaer til Spørgsmaalet om Borgermesteren i Borgerrepræsentationen. De Herrer ville have bemærket, at Forfjellen